

tribune, die bijna geheel door leden van Rotte's Mannenkoor en andere niet-betalende zanglustigen werd ingenomen, en een imposante erepoort, ontworpen door Frans Bakker. Op de buitenkant had Schipperus, 'de kloeke ondernemer van deze gehele huldiging' een deel beschilderd met een kijkje op de stad in de 17de eeuw. Verder waren er twee elegante beelden van de, zoals het Nieuwsblad schreef, 'vandaag alom tegenwoordige Miedema'. De menukaarten voor de koninginnen tijdens het dejeuner in de Doele waar 157 genodigden aanzaten, was echter weer het werk van Schipperus geweest⁵⁴).

Iemand die als kunstenaar zich ook aan de koningin-moeder verplicht voelde was de uit Delft afkomstige, maar in Rotterdam beroemd geworden, Willem Feltzer. De van Emma ontvangen beurs had hem een vioolstudie in Berlijn mogelijk gemaakt⁵⁵). Hij vestigde in 1917 een Muzieklyceum aan de Binnenweg, kreeg naam als vioolpedagoog en werd de eerste dirigent van het Rotterdamsch Philharmonisch Genootschap.

De officiële en officieuze bezoeken van Emma hadden, nadat haar dochter met prins Hendrik van Mecklenburg Schwerin was getrouwd en zij koningin Wilhelmina niet meer behoefde te begeleiden, een nog meer op haar persoonlijke voorkeur ingesteld karakter gekregen. In 1923 maakte zij een uitvoering mee in de Groote Schouwburg van Theodoor Verhey's opera 'Imilda'⁵⁶). Het in 1885 goed ontvangen werk kreeg een heropvoering als huldiging van de 75-jarige Rotterdamse componist. Het libretto was het werk geweest van Willem Smalt, de in 1915 gestorven auteur van 'Abraham Prikkie's op en aanmerkingen'.

In maart 1927 woonde de koningin-moeder nogmaals een concert bij in de Groote Schouwburg. Het concert in het kader van de Beethoven-herdenking was aangeboden door de Oostenrijkse gezant⁵⁷).

Drie andere sectoren waar haar belangstelling naar uitging ook blijkens haar Rotterdamse bezoeken waren gezondheidszorg en ziekenverpleging, instellingen voor sociale zorg en het onderwijs. Om met de laatste en de in dit rijtje minst belangrijke te beginnen, zij bezichtigde: 1) de Bewaarschool aan de Lutherse Vest (1891), 2) de H.B.S. voor meisjes aan de Witte de Withstraat (1899), en 3) de Industrieschool voor meisjes aan de Schietbaanstraat (1905). Met het laatste bezoek sloot Emma aan bij een ook door koningin Sophie gekoesterde interesse. Deze was betrokken geweest bij de oprichting van de eerste Industrieschool voor meisjes in Nederland